

**Załącznik do Uchwały Nr XVII/181/2021
Rady Gminy Limanowa
z dnia 25 marca 2021r.**

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
dla Gminy Limanowa
na lata 2021 - 2026**

Spis treści

I.	Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska.....	3
II.	Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Gminie Limanowa	7
III.	Założenia Programu.....	15
IV.	Adresaci Programu.....	15
V.	Realizatorzy Programu.....	16
VI.	Cele i Zadania Programu.....	17
VII.	Realizacja założeń, celów operacyjnych i zadania Programu	18
VIII.	Źródła finansowania, sposób monitorowania i sprawozdawczości.....	22

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026, jest dokumentem opartym na zapisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która w art. 6 ust. 2 pkt. 1 dotyczącym zadań własnych gminy, zawiera zapis „opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026., jest kontynuacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowanego w latach 2013 – 2020.

I. Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, które powinny być oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku ich braku, relacje pomiędzy domownikami stają się niewłaściwe i rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych zadań. Role poszczególnych członków rodziny (ojca, matki) ulegają zaburzeniu, łamane są reguły społeczne, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi. Może wówczas dojść pomiędzy członkami rodziny, do zjawiska zwanego „przemocą w rodzinie”.

Art. 2 pkt.1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, określa definicję członka rodziny oraz definicję przemocy w rodzinie.

1) członek rodziny – należy przez to rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art.115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą;

2) przemoc w rodzinie – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Istnieje wiele mitów i stereotypów na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Często usprawiedliwiają one stosowanie przemocy, służą do jej ukrycia lub bagatelizowania. Najczęstsze stereotypy występujące w rozumieniu zjawiska przemocy w rodzinie to stwierdzenia że; „przemoc w rodzinie to sprawa prywatna i nikt nie ma prawa się wtrącać”, „przemoc w rodzinie dotyczy tylko rodzin z marginesu społecznego”, „gdyby ofiara naprawdę cierpiała, to odeszłaby od sprawcy”, „przemoc występuje tylko wtedy, gdy widoczne są obrażenia”. W takim podejściu do problemu, osoba stosująca przemoc czuje się silna, ponieważ istnieje przyzwolenie społeczne.

Wiedza naukowa i przeprowadzane badania, zaprzeczają takiemu rozumieniu przemocy w rodzinie. Należy pamiętać, że przemoc w rodzinie fizyczna czy psychiczna, jest przestępstwem, podlegającym karze tak samo jak przemoc wobec osób obcych. Występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia, statusu społecznego. Nie zawsze jest ona powiązana z nadużywaniem alkoholu przez sprawcę przemocy, choć rzeczywiście alkohol bardzo często przyczynia się do przemocy w rodzinie. Ofiary przemocy pomimo, że są krzywdzone, często nie potrafią odejść od sprawcy, ponieważ są od niego zależne i w wyniku przemocy mają zaniżone poczucie własnej wartości.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co należy do zadań własnych gminy oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Limanowa.

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.)*
2. *Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.)*

3. *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.)*
4. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r., w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”*

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się:

- intencjonalnością, która określa działania sprawcy, jako zamierzone. Stosując przemoc sprawca pragnie przejąć kontrolę nad ofiarą. Jest on przekonany, iż wyłącznie on wie, jakie działania są dla ofiary najlepsze, stąd podejmuje w ważnych sprawach decyzje za swoją ofiarę, uznając ją za całkowicie niezdolną do stanowienia o sobie samej,
- asymetrią/brakiem równowagi sił, która wynika z obecności w rodzinie wyraźnych różnic zarówno w aspekcie materialnym, ekonomicznym, fizycznym jak i psychicznym, społecznym czy kulturowym. Pojawiające się dysproporcje zwiększają przewagę sprawcy nad ofiarą, czyniąc ją coraz bardziej bezradną i bezsilną,
- naruszeniem godności i praw poprzez poniżające traktowanie ofiary. Sprawca wzbudza w ofierze poczucie bezwartościowości, pozbawia prawa do szacunku, ochrony zdrowia i godnego życia,
- powodowaniem cierpienia i szkód, tj. cierpieniem fizycznym i psychicznym ofiary na skutek systematycznej przemocy ze strony osoby stosującej przemoc. Traumatyczne przeżycia wpływają na funkcjonowanie i zdrowie psychiczne. Osoby takie często żyją w przekonaniu, iż zasługują na takie wynaturzone i nieludzkie traktowanie. Popadają w niemoc i w ten sposób starają się usprawiedliwić własną bezsilność, wycofanie z działań skierowanych na otrzymanie pomocy, czy brak wsparcia z zewnątrz. Godzą się na przemoc, a winą za nią obarczają siebie.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- **przemoc fizyczna** – są to działania intencjonalne, polegające na użyciu siły, prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, uszkodzeń ciała,
- **przemoc psychiczna** – są to działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne np. zastraszanie, co prowadzi do pojawienia się u ofiary stanów lękowych, nerwicy, depresji,
- **przemoc seksualna** – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań, w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy,

- **przemoc ekonomiczna – materialna** – to działania prowadzące do uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy,
- **zaniedbanie** – to np. nie udzielenie pomocy osobie będącej w stanie zagrożenia zdrowia lub życia.

W rzeczywistości rzadko zdarza się aby w/w rodzaje przemocy występowały pojedynczo. Z reguły jednocześnie występuje kilka rodzajów przemocy.

Fazy przemocy domowej:

Przemoc w rodzinie rzadko jest czynem jednorazowym. Częściej występuje jako długotrwały proces, który powtarza się według prawidłowości:

- **faza narastającego napięcia** – kiedy następuje wzrost sytuacji konfliktowych i natężenie emocji takich jak żal, gniew, rozczarowanie.
- **faza ostrej przemocy** – kiedy następuje wyładowanie emocji, często poprzez agresję.
- **faza miodowego miesiąca** – kiedy sprawca przemocy, okazuje żal i chęć poprawy swojego zachowania. Często jednak bez udzielenia pomocy, kończy się powrotem do fazy narastającego napięcia.

II. Diagnoza Problemu Przemocy w Rodzinie w Gminie Limanowa.

1. „Niebieska Karta”

W roku 2019 procedura „Niebieska Karta” została wprowadzona 50 razy. Łącznie w 2019 roku prowadzonych było 75 procedur w tym 25, które wprowadzone były przed 2019 rokiem.

W roku poddanym analizie w 41 przypadkach procedura „Niebieska Karta” była wprowadzana przez Policję, w 6 przypadkach przez Ośrodek Pomocy Społecznej a w 3 przypadkach przez szkołę. Pozostałe instytucje uprawnione do wprowadzania procedury „Niebieska Karta”, nie sporządzały formularzy A – Niebieska Karta.

Z wszystkich 75 prowadzonych procedur „Niebieska Karta” w roku 2019r., zakończono 48 procedur.

Procedury „Niebieska Karta” wdrożone w 2019 roku z podziałem na poszczególne miejscowości Gminy.

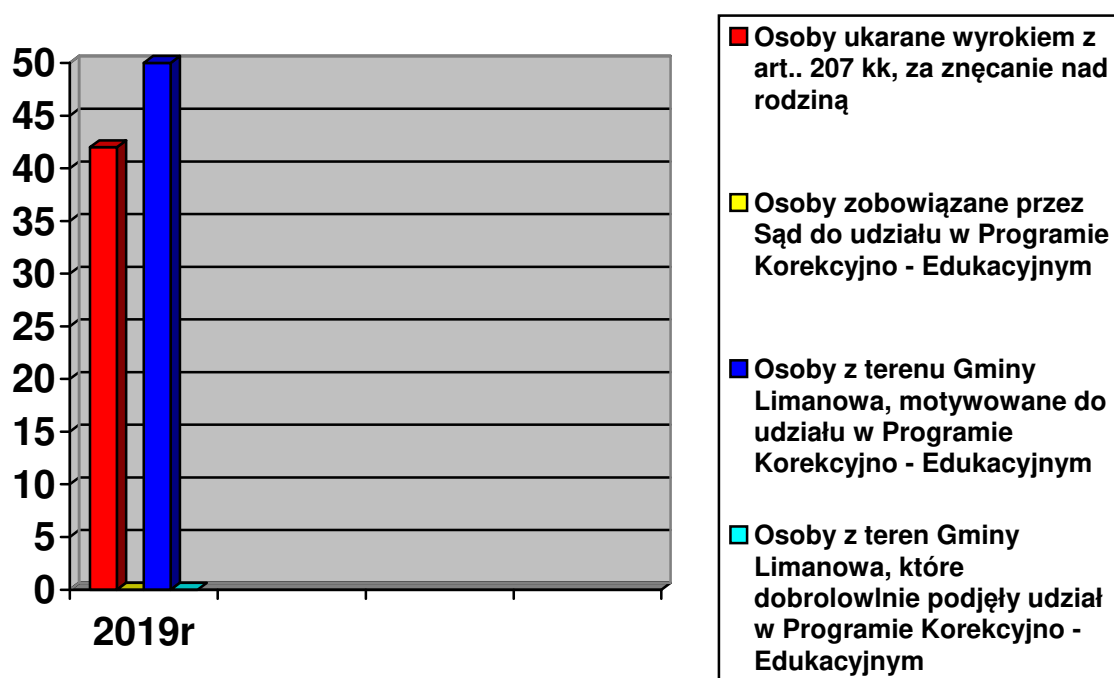
Miejscowość	Liczba procedur „NK”
Stara Wieś	7
Siekierczyna	5
Mordarka	7
Pisarzowa	3
Męcina	7
Kłodne	2
Rupniów	4
Pasierbiec	2
Młynne	1
Lipowe	1
Sowliny	2
Kanina	1
Makowica	1
Koszary	1
Nowe Rybie	2
Wysokie	3
Stare Rybie	0
Łososia Górna	0
Kisielówka	1
Bałużówka	0
Walowa Góra	0
Razem	50

2. Postępowania karne z art. 207 kodeksu karnego, Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie.

Na terenie Powiatu Limanowskiego, który jest terenem działań właściwym dla Sądu Rejonowego w Limanowej Wydział II Karny, w roku 2019 wydano 42 wyroki skazujące w sprawach o znęcanie z art. 207 kodeksu karnego (wykres kolor czerwony)

Jednocześnie w ani jednym z powyższych przypadków, nie zobowiązano osoby stosującej przemoc w rodzinie do udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym (wykres kolor żółty).

W roku 2019 grupy robocze motywowały każdą osobę, wobec której wprowadzono procedurę „Niebieska Karta” do dobrowolnego udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym (wykres kolor niebieski) Żadna z osób, nie podjęła jednak dobrowolnie udziału w Programie (wykres kolor zielony)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, jest przygotowane do realizacji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego.

Brak udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym, wynika w dużej mierze z faktu, iż żadna osoba ukarana wyrokiem skazującym przez Sąd

za znęcanie nad rodziną, nie została prawnie zobowiązana do udziału w Programie Korekcyjno - Edukacyjnym.

W ramach Procedury „Niebieska Kara” grupa robocza, poza motywowaniem osoby do udziału w Programie, nie ma możliwości prawnego zobowiązania osoby do uczestnictwa. Prawo takie posiada Sąd i Prokurator.

Na terenie Gminy Limanowa, pracownik socjalny oraz dzielnicowy, w ramach realizacji procedury „Niebieska Karta”, monitorowali sytuację w rodzinach poprzez systematyczne wizyty w środowisku. Przeprowadzane były rozmowy z osobami stosującymi przemoc, mające motywować osobę do poprawy zachowania i pouczenie o konsekwencjach stosowania przemocy. Proponowano pomoc osobom uzależnionym, w podjęciu kontaktu ze Szpitalem lub Ośrodkiem Leczenia Uzależnień. Motywowano również osoby do udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym.

Policja kiedy miała miejsce interwencja i wprowadzana była procedura „Niebieska Karta” w rodzinie, gdzie są obecne małoletnie dzieci, informowała o sytuacji Sąd Rejonowy w Limanowej Wydział III Rodzinny Nieletnich i składała wniosek o zbadanie sytuacji opiekuńczo – wychowawczej rodziny.

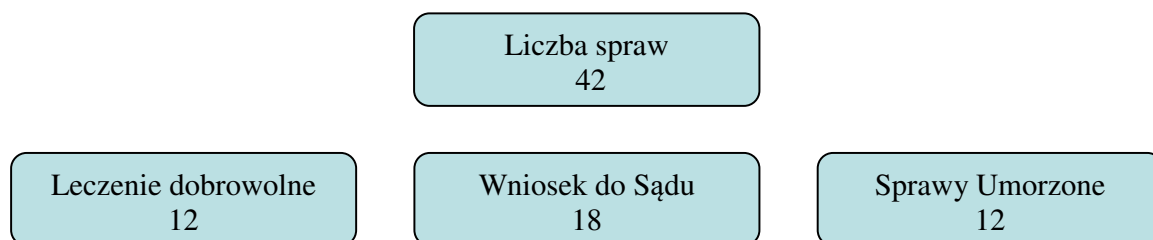
W 3 przypadkach w ramach procedury „Niebieska Karta”, przekazano informacje do Wydziału Kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Limanowej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania nad rodziną.

3. Postępowania w sprawach dotyczących leczenia odwykowego w przypadku nadużywania alkoholu.

W roku 2019r., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej, prowadziła 42 sprawy dotyczące nadużywania alkoholu. Z wszystkich prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych postępowań, w 12 przypadkach osoby uzależnione podjęły dobrowolne leczenie odwykowe w trybie niestacjonarnym.

W 18 sprawach Komisja wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Limanowej Wydział III Rodzinny i Nieletnich o zobowiązanie osoby do leczenia odwykowego. W pozostałych 12 przypadkach, postępowanie zostało umorzone.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku

Diagnoza Zasobów Instytucjonalnych

Mieszkańcy Gminy Limanowa mają możliwość korzystania z pomocy podmiotów, uprawnionych do realizacji procedury „Niebieska Karta” oraz świadczących pomoc rodzinom dotkniętym przemocą takich jak:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
 - Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Prokuratura Rejonowa,
- Sąd Rejonowy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Placówki Oświatowe,
- Poradnia Leczenia Uzależnień „Promedicum”,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego „Promedicum”,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna ,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży,
- Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocą.

Gmina

Realizacja zadań własnych;

Art. 6. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi: „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. *Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.*) lub ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. *Dz. U. z 2019 r. poz. 2277*), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.”

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

Gmina Limanowa realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Opracowany i realizowany jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Od 2010r., Gmina posiada Zespół Interdyscyplinarny, który koordynuje działania poszczególnych służb w realizacji procedury „Niebieska Karta”. Rodzinom udziela się bezpłatnej pomocy w postaci poradnictwa socjalnego, psychologicznego, prawnego oraz ochrony przed przemocą w rodzinie. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, zapewnia się miejsce w ośrodku wsparcia, w postaci Hostelu dla Ofiar Przemocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu. Starostwo Powiatowe w Limanowej, zawiera corocznie porozumienie w tej kwestii z OIK w Nowym Sączu. Porozumienie obejmuje gminy, na terenie Powiatu.

Gmina poprzez działalność Ośrodka Pomocy Społecznej, prowadziła również działania edukacyjne, służące wzmocnieniu świadomości społecznej z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz wzmocnienia opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą. Zrealizowano m.in. dwie edycje „Szkoly dla Rodzicow”, cyklu zajęć dla rodziców prowadzonych przez psychologa. Prowadzono również kampanie informacyjne, z zakresu przemocy w rodzinie, przy współpracy ze szkołami.

Policja

Policja jest zobowiązana do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Policjanci najczęściej interweniują bezpośrednio w sytuacji przemocy. Podczas interwencji wprowadzają w rodzinie procedurę „Niebieska Karta”. Do podstawowych zadań Policji zawartych w art. 1 ust. 2 pkt. 1,2,3 Ustawy o Policji, należą m.in.:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi,
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę. Interwencja taka, ma możliwość wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił pomiędzy sprawcą, a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom uzyskania stałego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Policja ma również uprawnienia aby podjąć konkretne działania wobec sprawcy przemocy, np. poprzez wydanie mu nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego z rodziną.

W realizacji procedury „Niebieska Karta”, ogromną rolę odgrywają dzielnicowi powoływani do grup roboczych. Mają oni kontakt z pokrzywdzonymi, mogą przyjmować zawiadomienia o przestępstwie, informują osobę doznającą przemocy o przysługujących jej prawach i placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, tj. schroniskach, placówkach psychologiczno-pedagogicznych itp.

Pomoc społeczna

Celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomocy społecznej udziela się m.in. w przypadku: ubóstwa lub bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Każda z tych sytuacji może sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać. Pomoc Społeczna jest instytucją uprawnioną do wprowadzenia procedury „Niebieska Karta”. W przypadku otrzymania zgłoszenia, do zadań pracownika socjalnego należy:

- przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiający diagnozę sytuacji,
- w razie potrzeby wprowadzić procedurę „Niebieska Karta”,
- uczestniczyć w przygotowaniu planu pomocy w ramach procedury „Niebieska Karta”,
- udzielić w razie potrzeby pomocy finansowej oraz umożliwić dostęp do pomocy psychologicznej i prawnej,
- w przypadku stwierdzenia występowania przemocy, skierować sprawę do organu właściwego do prowadzenia postępowania przygotowawczego przy podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie,
- umieścić osobę poszkodowaną za jej zgodą, w hostelu dla ofiar przemocy,
- towarzyszyć osobie w sądach, instytucjach publicznych, pomagając w sprawach urzędowych, jeśli taka jest wola osoby doznającej przemocy w rodzinie,
- realizować działania związane z procedurą „Niebieska Karta”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podejmuje działania wobec osób nadużywających alkoholu. Może kierować wnioski do Sądu Rodzinnego w sprawie zobowiązania osoby do podjęcia leczenia odwykowego. GKRPA ma również prawo wprowadzić w rodzinie procedurę „Niebieska Karta”.

Służba zdrowia

Zadaniem służby zdrowia jest oczywiście ochrona zdrowia pacjenta. Przemocy w rodzinie mogą towarzyszyć wyraźne uszkodzenia ciała. Zawsze występują natomiast szkody w obszarze zdrowia psychicznego. Dlatego też zjawisko przemocy w rodzinie, kwalifikuje się do zakresu objętego świadczeniami zdrowotnymi. Lekarz może również wydać zaświadczenie o odniesionych obrażeniach i podać informacje osobie pokrzywdzonej o możliwościach uzyskania pomocy. Służba Zdrowia jest kolejną z instytucji, które mają prawo wprowadzić procedurę „Niebieska Karta”.

Oświata

Placówki Oświatowe, również mogą prowadzić działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. Mają uprawnienie aby wprowadzić w rodzinie procedurę „Niebieska Karta”. W działaniach szkoły, głównymi beneficjentami są dzieci. Placówki oświatowe mają częstszy i bliski kontakt z dziećmi. Funkcjonariusze Policji i Pracownicy Socjalni, podczas wizyt w miejscu zamieszkania rodziny, mają utrudniony kontakt z dziećmi, które zwłaszcza w okresie roku szkolnego, często przebywają w szkołach lub przedszkolach. Dlatego udział Placówek Oświatowych, w działaniach przeciw przemocy w rodzinie jest tak ważny. Pedagodzy, wychowawcy, którzy często są powoływani do grup roboczych realizujących procedurę „Niebieska Karta”, są świadomi problemów, jakie występują w rodzinie danego dziecka. Mogą obserwować zachowanie dziecka, które przebywa w szkole i we właściwy sposób udzielić pomocy i wsparcia.

Organizacje pozarządowe

Organizacje te często prowadzą:

- telefon zaufania dla ofiar przemocy,
- punkty informacyjno-konsultacyjne,
- ośrodki pomocy,
- grupy wsparcia,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych

III. Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ograniczenia zjawiska przemocy, określono podstawowe założenia do realizacji w ramach programu;

1. Profilaktyka:

Działania edukacyjne, kierowane do ogółu mieszkańców Gminy Limanowa, w tym osób i rodzin zagrożonych przemocą.

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

Działania kierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie:

Działania kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Podniesienie kompetencji służb realizujących procedurę „Niebieska Karta”:

Działania kierowane do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

1. Ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. Osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
3. Osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. Pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie,

V. Realizatorzy Programu

Realizatorami programu są:

- a) Urząd Gminy w Limanowej,
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- c) Komenda Powiatowa Policji w Limanowej,
- d) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- e) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- f) Placówki Oświatowe,
- g) Sąd Rejonowy w Limanowej.

VI. Cele i Zadania Programu:

Celem nadrzędnym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026r, jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska, na terenie Gminy Limanowa.

Tabela 1. Zestawienie celów programu.

CEL NADRZĘDNY			
ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ ZMNIEJSZENIE SKALI ZJAWISKA NA TERENIE GMINY LIMANOWA			
CELE OPERACYJNE			
Cel.1 Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Cel.2 Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Cel. 3 Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	Cel. 4 Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

VII. Realizacja założeń, celów operacyjnych i zadania programu.

1. Profilaktyka

Cel Operacyjny 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Zadanie:

1.1 Poszerzanie wiedzy, na temat zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Limanowa:

Rodzaje działań:

1.1.1 Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Limanowa

Realizatorzy zadania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej,

Wskaźniki:

- corocznie opracowywany raport dotyczący diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021– 2026

Zadanie:

1.2 Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz możliwości przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

Rodzaje działań:

1.2.1. Systematyczna edukacja społeczności Gminy Limanowa poprzez lokalne media w postaci ulotek, plakatów i broszur informacyjnych, artykułów w lokalnej prasie, organizowanie spotkań informacyjnych.

Realizatorzy działań:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki Oświatowe

Wskaźniki:

- liczba kampanii społecznych przeprowadzonych na terenie gminy,
- liczba rozprowadzonych ulotek,
- liczba plakatów,

- liczba artykułów, zamieszczonych w prasie lokalnej,
- liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych.

Termin realizacji: 2021 - 2026

1.2.2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy.

Realizatorzy działań:

- Pełnomocnik Wójta Gminy Limanowa ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki Oświatowe.

Wskaźniki - liczba zrealizowanych programów profilaktycznych zawierających tematykę związaną z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021 - 2026

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel Operacyjny 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Zadanie:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz wypracowanie i doskonalenie zasad współpracy.

Rodzaje działań:

2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych:

Realizatorzy:

- Urząd Gminy w Limanowej

Wskaźniki:

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba utworzonych grup roboczych,
- liczba posiedzeń grup roboczych.

Termin realizacji: 2021 - 2026

2.1.2. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym:

- punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- mieszkań chronionych,

- innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, również z poza terenu Gminy, na podstawie zawartych umów.

Realizatorzy zadania:

- Urząd Gminy w Limanowej

Wskaźniki:

- liczba utworzonych punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- liczba utworzonych mieszkań chronionych,
- liczba umów zawartych z instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Termin realizacji 2021 - 2026

2.1.3 Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, poprzez świadczenie osobom poradnictwa socjalnego, psychologicznego, prawnego oraz pracę socjalną oraz realizacja procedury „Niebieska Karta”.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej,
- Komenda Powiatowa Policji w Limanowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej,
- Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- liczna osób w rodzinach dotkniętych przemocą, którym udzielono pomocy w zakresie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, schronienia oraz pracy socjalnej.

Termin realizacji: 2021 – 2026

3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Cel Operacyjny 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc w rodzinie:

Zadanie:

3.1 Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie.

Rodzaje działań:

3.1.1 Stosowanie procedury „Niebieska Karta”, przez uprawnione instytucje.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej,
- Komenda Powiatowa Policji w Limanowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej,
- Placówki Oświatowe,
- Służba Zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej,
- Sąd Rejonowy w Limanowej Wydział II Karny.

Wskaźniki:

- liczba sporządzonych Niebieskich Kart A, przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów, uprawnionych do wszczęcia procedury,
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- liczba spraw z art. 207 kk skierowanych do organu właściwego do prowadzenia postępowania przygotowawczego,
- liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie,
- liczba spraw skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- liczba porad psychologicznych udzielnych osobom stosującym przemoc w rodzinie,
- liczba osób ukaranych prawomocnym wyrokiem za znęcanie nad rodziną,
- liczba osób które wzięły udział w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie.

Termin realizacji: 2021 - 2026

4. Podnoszenie kompetencji służb, świadczących pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel Operacyjny 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Zadanie:

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizujących te zadania.

Rodzaje działań:

- 4.1.1. Organizowanie szkoleń dla przedstawicieli służb świadczących pomoc rodzinom dotkniętym problemem przemocy tj:
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - policji,
 - oświaty,
 - służby zdrowia,

- kuratorów sądowych,
- innych podmiotów mogących być członkami zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Realizatorzy:

- Urząd Gminy w Limanowej

Wskaźniki:

- liczba szkoleń przeprowadzonych w ciągu roku,
- liczba osób biorących udział w szkoleniu, z każdego z w/w podmiotów.

Termin realizacji: 2021 - 2026

VIII. Źródła finansowania, sposób monitorowania i sprawozdawczości.

Program jest finansowany, z budżetu państwa, budżetu gminy, funduszy unijnych oraz innych źródeł finansowania.

Realizacja programu będzie się odbywała w postaci pracy ciągłej. Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość roczną dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań.

Szczegółowa prezentacja danych, niezbędnych do sporządzenia oceny realizacji programu zawarta jest w załączniku nr. 1.

Harmonogram działań Programu – założenia programowe, cele operacyjne, zadania, rodzaje działań, wskaźniki, podmioty odpowiedzialne, terminy realizacji.

Założenia Programowe i cele operacyjne	Zadania	Rodzaje działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>Profilaktyka</p> <p>Cel Operacyjny 1</p> <p>Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:</p>	1.1. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie	1.1.1 Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Limanowa	- corocznie opracowane sprawozdanie dot. skali zjawiska przemocy w rodzinie	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej	2021 - 2026
	1.2.Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz możliwości przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.	1.2.1.Systematyczna edukacja społeczności Gminy Limanowa poprzez lokalne media w postaci ulotek, plakatów i broszur informacyjnych, artykułów w lokalnej prasie, organizowanie spotkań informacyjnych.	- liczba kampanii społecznych przeprowadzonych na terenie gminy -liczba rozprowadzonych ulotek - liczba plakatów, - liczba artykułów, zamieszczonych w prasie lokalnej - liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej, - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe	2021-2026
		1.2.2.Realizacja programów profilaktycznych w szkołach uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy	- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	- Pełnomocnik Wójta Gminy Limanowa ds. rozwiązywania problemów alkoholowych - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki Oświatowe	2021-2026

<p>Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>Cel Operacyjny 2</p> <p>Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p>	<p>2.1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz wypracowanie i doskonalenie zasad współpracy.</p>	<p>2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba utworzonych grup roboczych - liczba posiedzeń grup roboczych 	<p>Urząd Gminy w Limanowej</p>	<p>2021 - 2026</p>	
		<p>2.1.2 Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - mieszkań chronionych - innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, również z poza terenu Gminy, na podstawie zawartych umów 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba utworzonych punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - liczba mieszkań chronionych, - liczba umów zawartych z instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie 	<p>Urząd Gminy w Limanowej</p>	<p>2021 - 2026</p>
		<p>2.1.3 Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym i zagrożonym przemocą w rodzinie, poprzez świadczenie osobom poradnictwa socjalnego, psychologicznego, prawnego oraz pracę socjalną oraz realizacja procedury „Niebieska Karta”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” - liczba osób w rodzinach dotkniętych przemocą, którym udzielono pomocy w zakresie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, schronienia oraz pracy socjalnej - liczba osób którym udzielono schronienia w związku z przemocą w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej - Komenda Powiatowa Policji w Limanowej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej - Placówki Oświatowe - Placówki Służby Zdrowia - Kuratorzy 	<p>2021–2026</p>

<p>Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.</p> <p>Cel Operacyjny 3.</p> <p>Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc w rodzinie:</p>	<p>3.1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie</p>	<p>3.1.1 Stosowanie procedury „Niebieska Karta”, przez uprawnione instytucje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba sporządzonych Niebieskich Kart A, przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów, uprawnionych do wszczęcia procedury - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” - liczba spraw z art. 207 kk skierowanych do organu właściwego do prowadzenia postępowania przygotowawczego - liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie - liczba spraw skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba porad psychologicznych udzielnych osobom stosującym przemoc w rodzinie - liczba osób ukaranych prawomocnym wyrokiem za znęcanie nad rodziną - liczba osób uczestniczących w Programie Korekcyjno - Edukacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej - Komenda Powiatowa Policji w Limanowej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej - Placówki Oświatowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Sąd Rejonowy w Limanowej Wydział II Karny 	<p>2021-2026</p>
--	--	--	---	--	------------------

<p>Podnoszenie kompetencji służb, świadczących pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>Cel Operacyjny 4.</p> <p>Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług</p>	<p>4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizujących te zadania.</p>	<p>4.1.1.Organizowanie szkoleń dla przedstawicieli służb świadczących pomoc rodzinom dotkniętym problemem przemocy tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - policji - oświaty - służby zdrowia - innych podmiotów mogących być członkami zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń przeprowadzonych w ciągu roku - liczba osób biorących udział w szkoleniu, z każdego z wymienionych podmiotów 	<p>Urząd Gminy w Limanowej</p>	<p>2021 - 2026</p>
---	---	--	--	--------------------------------	--------------------